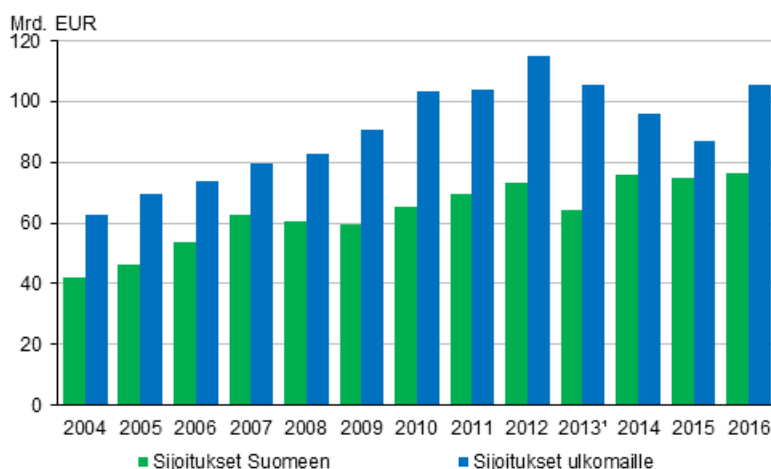

Ulkomaiset suorat sijoitukset 2016

Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille kasvoivat selvästi vuonna 2016

Ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten kannan arvo vuoden 2016 lopussa oli 105,4 mrd. euroa, josta oman pääoman osuus oli 112,8 mrd. euroa ja vieraaseen pääomaan luettavien sijoitusten arvo -7,4 mrd. euroa. Sijoituskanta kasvoi 18,6 mrd. euroa edellisvuodesta. Vuonna 2016 Suomesta tehtiin suoria sijoituksia ulkomaille nettomääräisesti 23,2 mrd. euroa. Sijoitusten korkea taso selittyy pääasiassa yrityskaupoilla.

Ulkomaisten suorien sijoitusten sijoituskannat 2004–2016.

¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa johtuen kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista.

Ulkomailta Suomeen suuntautuneiden sijoitusten arvo vuoden 2016 lopussa oli yhteensä 76,6 mrd. euroa, josta oman pääoman osuus oli 67,4 mrd. euroa ja vieraaseen pääomaan luettavien sijoitusten arvo 9,2 mrd. euroa. Suoria sijoituksia Suomeen tehtiin vuonna 2016 nettomääräisesti 10,5 mrd. euroa, mikä on selvästi enemmän kuin vuonna 2015, jolloin Suomeen suuntautuvien suorien sijoitusten nettomääräinen virta oli 1,3 mrd. euroa.

Maaryhmittäin tarkasteltuna sijoitukset Suomesta suuntautuvat pääosin EU:n alueelle, jonka yhteenlaskettu osuus sijoituskannasta vuoden 2016 lopussa oli 83 prosenttia. Euroalueelle kuuluvien maiden osuus ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten sijoituskannasta oli 51 prosenttia.

Tuottoja suorista sijoituksista kertyi ulkomailta Suomeen vuonna 2016 yhteensä 8,9 mrd. euroa ja Suomesta ulkomaille 5,2 mrd. euroa. Suomen saamat tuotot suhteutettuna ulkomaisten suorien sijoitusten kannan arvoon kasvoivat edellisvuodesta. Vuonna 2016 tuottoprosentti oli 8,4, kun vuotta aiemmin se oli 7,7.

Tähän julkistukseen sisältyy katsaus, jossa tarkastellaan tarkemmin ulkomaisten suorien sijoitusten kehitystä vuonna 2016.

Sisällys

1. Ulkomaiset suorat sijoitukset vuonna 2016.....	4
1.1 Suorat sijoitukset maailmanlaajuisesti.....	4
1.2 Suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen.....	5
1.3 Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille.....	6
1.4 Suorat sijoitukset maksutaseessa.....	8
1.5 Sijoitukset perimmäisen sijoittajan maan mukaan.....	9
1.6 Sijoitukset Suomesta ulkomaille perimmäisen sijoittajan mukaan.....	10

Taulukot

Taulukko 1. Suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen, mrd. euroa.....	5
Taulukko 2. Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille, mrd euroa.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ulkomaiset suorat sijoitukset, kanta maittain, milj. euroa.....	11
Liitetaulukko 2. Ulkomaiset suorat sijoitukset, virta maittain, milj. euroa.....	11
Liitetaulukko 3. Ulkomaiset suorat sijoitukset, tuotto maittain, milj. euroa.....	11

Kuviot

Kuvio 1. Maailmanlaajuiset suorien sijoitusten virrat 2004–2016.....	4
Figure 1. Global flows of direct investments in 2004 to 2016.....	?
Kuvio 2. Ulkomaisten suorien sijoitusten virrat 2004–2016.....	5
Figure 2. Flows of FDI in 2004 to 2016.....	?
Kuvio 3. Suorat sijoitukset Suomeen välittömän sijoittajan maan mukaan 31.12.2016.....	6
Figure 3. Direct investments into Finland according to the immediate investor country on 31 December 2016.....	?
Kuvio 4. Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille välittömän kohdemaan mukaan 31.12.2016.....	7
Figure 4. Finland's outward FDI by immediate investor country on 31 December 2016.....	?
Kuvio 5. Ulkomaiset suorat sijoitukset 2004–2016.....	8
Figure 5. Foreign direct investments in 2004 to 2016.....	?
Kuvio 6. Ulkomaisten suorien sijoitusten tuotot 2004–2016.....	9
Figure 6. Returns on FDI in 2004 to 2016.....	?
Kuvio 7. Ulkomaiset suorat sijoitukset Suomeen vuonna 2016, sijoituskanta.....	10
Figure 7. FDI to Finland in 2016, investment portfolio.....	?
Kuvio 8. Sijoitukset Suomesta ulkomaille perimmäisen sijoittajan kotimaan mukaan vuonna 2016.....	10
Figure 8. Finland's outward FDI by ultimate investing country in 2016.....	?
Laatuseloste: Ulkomaiset suorat sijoitukset.....	12

1. Ulkomaiset suorat sijoitukset vuonna 2016

Tässä katsauksessa tarkastellaan ulkomaisten suorien sijoitusten kehitystä vuonna 2016. Katsauksen eri osioissa on nostettu esiin lukujen tulkintaan vaikuttavia tekijöitä. Myös tilaston kuvauskohde on syytä huomioida lukuja käytettäessä.

Ulkomaisten suorien sijoitusten tilasto kuvaa lähinnä monikansallisten konsernien kotimaisten ja ulkomaisten yksiköiden välisiä rahoitustaloustoimia ja niistä syntyviä saamia ja velkoja sekä kansainvälisiä yrityskauppoja. Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto ei monissakaan tapauksissa kuvaa ulkomaisten tekemiä reaali-investointeja Suomeen. Jos esimerkiksi ulkomaaisessa määräysvallassa oleva kotimainen yritys tekee tehtaan laajennusinvestoinnin Suomessa eikä saa tähän rahoitusta suoraan ulkomaiselta sijoittajalta, laajennusinvestoinnin arvosta ei kohdistu mitään suorien sijoitusten tilastoon. Lisää tässä katsauksessa käytettyjen käsitteiden määritelmiä löytyy tilaston kotisivulta:

<http://tilastokeskus.fi/til/ssij/kas.html>.

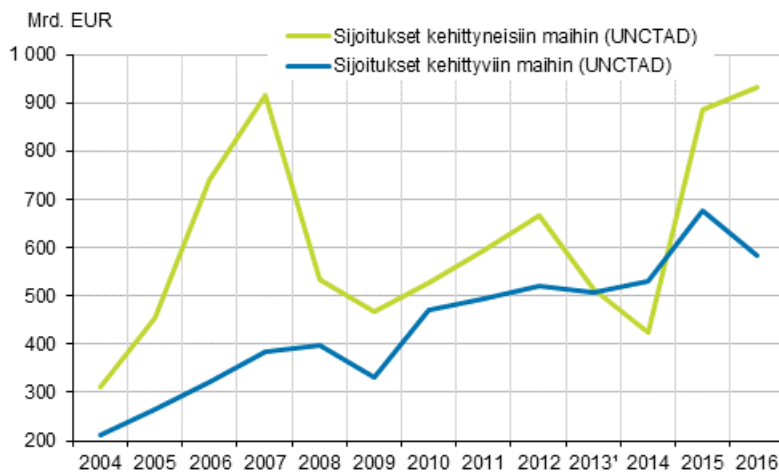
1.1 Suorat sijoitukset maailmanlaajuisesti

YK:n kaupp- ja kehitysjärjestön julkaiseman investointiraportin mukaan vuonna 2016 maailman suorien sijoitusten virrat supistuivat noin kaksi prosenttia (UNCTAD: World Investment Report 2017).

Sijoitusvirtojen supistuminen kohdistui erityisesti kehittyviin talouksiin suuntautuviin sijoituksiin.

Kehittyviin maihin suuntautuneiden sijoitusten virrat supistuivat noin 14 prosenttia, kun taas kehittyneisiin maihin suuntautuneiden sijoitusten virrat kasvoivat noin viisi prosenttia.

Kuvio 1. Maailmanlaajuiset suorien sijoitusten virrat 2004–2016.

¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa johtuen kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista.

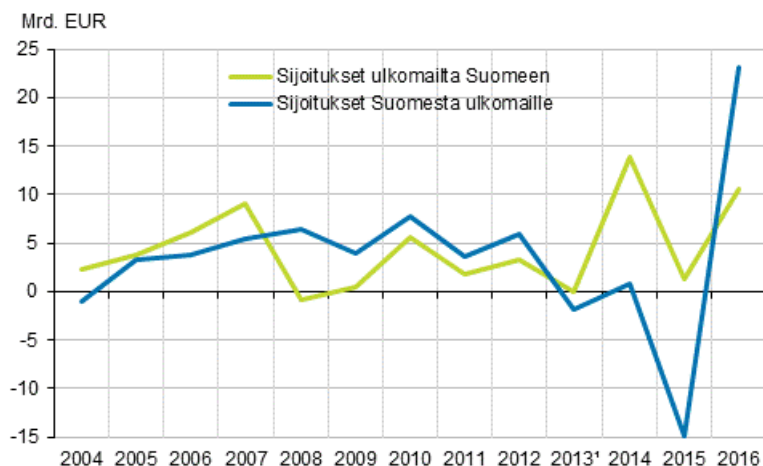
Yhteenlaskettuna ulkomaisia suoria sijoituksia tehtiin vuonna 2016 maailmanlaajuisesti 1578 mrd. euroa, josta 933 mrd. euroa suuntautui kehittyneisiin maihin ja 584 mrd. euroa kehittyviin talouksiin. Maittain tarkasteltuna Yhdysvallat oli suurin suorien sijoitusten kohdemaana ennen Iso-Britanniaa ja Kiinaa. Sijoittajamaista suurimpia olivat Yhdysvallat, Kiina ja Alankomaat. (UNCTAD 2017.)

YK:n kaupp- ja kehitysjärjestön investointiraportti ennustaa vuodelle 2017 suorien sijoitusten globaalien virtojen maltillista viiden prosentin kasvua. Sijoitusvirtojen kasvun ennustetaan jatkuvan myös vuonna 2018. Odotettu kasvu perustuu muun muassa parantuneisiin talouskasvuennusteisiin, kansainvälisen kaupan kasvuun sekä yritysten positiiviseen tuloskehitykseen. Toisaalta riskejä suorien sijoitusten kasvun kehitykselle ovat kasvanut poliittinen epävarmuus sekä mahdolliset kansalliset verotusuudistukset. (UNCTAD 2017.)

Ulkomaiset suorat sijoitukset tulkitaan usein liian suoraviivaisesti reaali-investointeina, mutta näin ei vuonna 2014 julkistetun ETLA:n tutkimuksen mukaan useinkaan ole (ETLA 2014: Topias Leino ja Jyrki Ali-Yrkkö: How does foreign direct investment measure real investment by foreign owned companies).

Läpivirtasijoitukset ja yritysten omistusmuutokset eivät useinkaan johda reaali-investointeihin sijoituksen kohdemaassa. Toisaalta, jos maassa jo toimivat ulkomaiset yritykset käyttävät investointiensa rahoitukseen kotimaisia rahoituskanavia, tämä ei näy ulkomaisena suorana sijoituksena. Lisäksi tulkintavaikeuksia tuo yritystoiminnan keskittyneisyys. Lukuisa määrä pieniä kasvuyrityksiin tehtyjä sijoituksia peittyä monikansallisen yrityksen normaaleihin konsernin sisäisiin rahoitusjärjestelyihin.

Kuvio 2. Ulkomaisten suorien sijoitusten virrat 2004–2016.

¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista johtuen.

1.2 Suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen

Suoria sijoituksia Suomeen tehtiin vuonna 2016 nettomääräisesti 10,5 mrd. euroa, mikä on selvästi enemmän kuin vuonna 2015, jolloin Suomeen suuntautuvien suorien sijoitusten nettomääräinen virta oli 1,3 mrd. euroa. Vuonna 2016 sijoituksia tehtiin oman pääoman ehtoihin eriin 9,8 mrd. euroa ja vieraan pääoman ehtoihin eriin 0,8 mrd. euroa. Sijoitusten korkea taso johtuu erityisesti yrityskaupoista. Oman pääoman arvo on tilastoitu pörssissä listattujen yritysten osalta markkina-arvon ja muiden yritysten osalta kirjanpitoarvon mukaan. Myös yrityskauppojen yhteydessä oman pääoman arvoa pyritään arvottamaan markkina-arvon mukaan, jonka määrittämisessä hyödynnetään toteutunutta kauppahintaa.

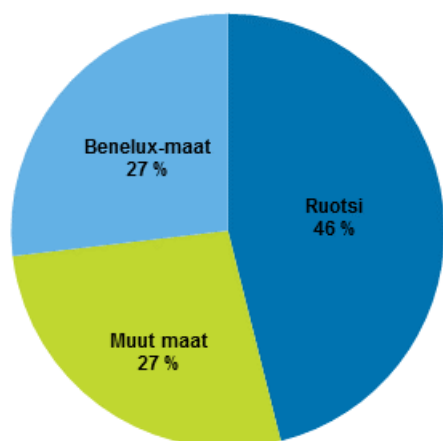
Ulkomaisten suorien sijoitusten arvo vuoden 2016 lopussa oli yhteensä 76,6 mrd. euroa, josta oman pääoman osuus oli 67,4 mrd. euroa ja vieraaseen pääomaan luettavien sijoitusten arvo 9,2 mrd. euroa. Vuoden 2016 aikana ulkomaisten suorien sijoitusten arvo kasvoi 1,6 mrd. euroa. Oman pääoman erien sijoituskanta kasvoi 6,7 mrd. euroa, mikä selittyy pääasiassa nettomääräisesti positiivisilla rahoitustaloustoimilla. Vieraan pääoman erien kanta puolestaan laski 5,1 mrd. euroa. Vieraan pääoman erien sijoituskannan lasku selittyy pääasiassa muiden arvostuserien muutoksilla, joita ovat muun muassa hinnan muutokset sekä luokitusmuutokset. Luokitusmuutoksella tarkoitetaan esimerkiksi tilannetta, jossa suoran sijoituksen vastapuoli siirtyy esimerkiksi yrityskaupan seurauksena yritysryhmän ulkopuolelle. Tällöin sijoitus ei enää täytä suoran sijoituksen kriteereitä ja se luokitellaan maksutaseessa joko arvopaperisijoitukseksi tai muuksi sijoitukseksi.

Taulukko 1. Suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen, mrd. euroa

	Yhteensä	Oma pääoma	Vieras pääoma
Sijoituskanta 31.12.2015	75,0	60,7	14,3
Rahoitustaloustoimet	8,8	8,1	0,8
Uudelleen sijoitetut voitot	1,7	1,7	0,0
Valuuttakurssimuutokset	-0,1	0,0	-0,1
Muiden arvostuserien muutokset	-8,8	-3,0	-5,8
Sijoituskanta 31.12.2016	76,6	67,4	9,2

Maittain tarkasteltuna Suomeen on tehty suoria sijoituksia erityisesti Ruotsista (46 % sijoituskannasta), Alankomaista (16 %), Luxemburgista (10 %) ja Tanskasta (7 %). Maaryhmittäin tarkasteltuna sijoitukset Suomeen tulevat pääosin EU:n alueelta, jonka yhteenlaskettu osuus sijoituskannasta vuonna 2016 oli 91 prosenttia. Euromaiden osuus sijoituskannasta oli 37 prosenttia. Tässä esitetyt osuudet on laskettu välittömän sijoittajan kotimaan mukaan. Todellisuudessa sijoituksia hallinnoidaan usein ulkomaisen tytäryhtiön kautta, jolloin perimmäinen valtaa käyttävä sijoittaja sijaitsee jossakin toisessa maassa. Näitä perimmäisen sijoittajan kotimaan mukaan laskettuja lukuja on tarkasteltu tarkemmin tämän katsauksen luvussa 1.5.

Kuvio 3. Suorat sijoitukset Suomeen välittömän sijoittajan maan mukaan 31.12.2016.

Toimialoittain tarkasteltuna Suomeen suuntautuvat ulkomaiset suorat sijoitukset kohdistuvat palvelualoista erityisesti rahoitus- ja vakuutus toiminnan yrityksiin (31 % kaikkien toimialojen sijoituskannasta) ja muiden palveluiden yrityksiin (30 %). Teollisuudessa eniten sijoituksia on tehty metalliteollisuuden (12 %) sekä kemianteollisuuden yrityksiin (10 %). Sijoituksen toimiala määräytyy kotimaisen yksikön toimialan mukaan. Tällöin rahoitusalan osuutta kasvattavat järjestelyt, joissa esimerkiksi suomalaista teollisuusyritystä hallinnoidaan ulkomailta käsin tätä tarkoitusta varten Suomeen perustetun rahoitusalan luokiteltavan holding-yhtiön kautta.

Vuonna 2016 Suomeen suuntautuneista sijoituksista ulkomaisille sijoittajille kertyi tuottoja yhteensä 5,2 mrd. euroa, josta 3,1 mrd. euroa oli osinkoja ja 0,4 mrd. euroa korkoja. Tuotoista 1,7 mrd. euroa oli uudelleen sijoitettuja voittoja, jotka kuvaavat tietynä vuonna oman pääoman kertyneiden ja omistajille maksettujen tuottojen välistä eroa. Uudelleen sijoitetut voitot 1,7 mrd. euroa kirjataan myös Suomeen suuntautuneiden sijoitusten virtoihin (ks. taulukko 1).

Ulkomaisille sijoittajille kertyneet tuotot suhteutettuna sijoituskannan arvoon kasvoivat edellisvuodesta. Vuonna 2016 tuotto suhteutettuna vuoden lopun sijoitusten arvoon oli 6,8 prosenttia, kun vuonna 2015 tuotto prosentti oli 4,9 ja vuonna 2014 tuotto prosentti oli 6,3. Eniten tuottoja euromääräisesti kertyi suurimmille sijoittajamaille eli Ruotsille 3,0 mrd. euroa, Alankomaille 0,4 mrd. euroa ja Luxemburgille 0,3 mrd. euroa.

1.3 Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille

Suomesta tehtiin suoria sijoituksia ulkomaille vuonna 2016 nettomääräisesti 23,2 mrd. euroa. Oman pääoman sijoituksia ulkomaille tehtiin nettomääräisesti 18,0 mrd. euroa mukaan lukien uudelleen sijoitetut voitot, ja vieraan pääoman sijoituksia tehtiin nettomääräisesti 5,2 mrd. euroa. Vuonna 2016 Suomesta ulkomaille tehtyjen suorien sijoitusten nettomäärä 23,2 mrd. euroa on huomattavasti suurempi kuin vuonna 2015, jolloin ulkomaille tehtiin suoria sijoituksia nettomääräisesti -15,0 mrd. euroa. Suomesta ulkomaille tehtyjen suorien sijoitusten korkea taso selittyy pääasiassa yrityskaupoilla.

Ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten kannan arvo vuoden 2016 lopussa oli 105,4 mrd. euroa, josta oman pääoman osuus oli 112,8 mrd. euroa ja vieraaseen pääomaan luettavien sijoitusten arvo -7,4 mrd.

euroa. Vuonna 2016 ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten kanta kasvoi ensimmäistä kertaa vuoden 2012 jälkeen. Sijoituskannan huomattava arvonnousu 18,6 mrd. euroa selittyy pääosin nettomääräisesti positiivisilla rahoitustaloustoimilla, jotka kohdistuivat erityisesti oman pääoman eriin. Muiden arvostuserien muutokset laskivat ulkomaisten saamisten arvoa yhteensä 4,6 mrd. euroa. Muiden arvostuserien muutokseen kirjautuu ulkomailta omistettujen kohteiden arvomuutos, joka perustuu markkina-arvon muutoksiin listatuissa yhtiöissä ja kirjanpitoarvoon listaamattomissa kohteissa. Muihin arvomuutoksiin kirjataan myös sellaiset luokitusmuutokset, jotka johtuvat sijoitustyypin muuttumisesta. Esimerkiksi jos omistuksen oikeuttava äänivalta ulkomaisessa sijoituskohteessa laskee alle 10 prosentin, ei sijoitus enää täytä suoran sijoituksen kriteereitä ja se luokitellaan maksutaseessa joko arvopaperisijoituksesi tai muuksi sijoitukseksi.

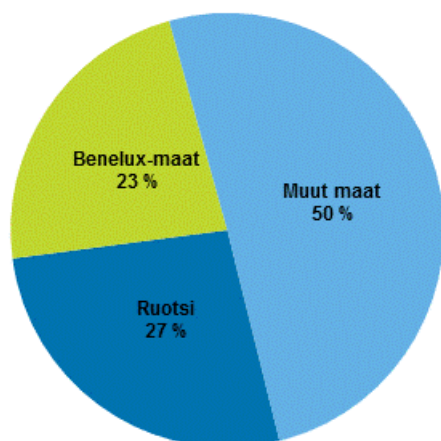
Taulukko 2. Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille, mrd euroa

	Yhteensä	Oma pääoma	Vieras pääoma
Sijoituskanta 31.12.2015	86,8	98,3	-11,5
Rahoitustaloustoimet	19,2	14,0	5,2
Uudelleen sijoitetut voitot	4,0	4,0	0,0
Valuuttakurssimuutokset	0,0	0,0	0,0
Muiden arvostuserien muutokset	-4,6	-3,5	-1,1
Sijoituskanta 31.12.2016	105,4	112,8	-7,4

Maittain tarkasteltuna suorat sijoitukset Suomesta suuntautuvat erityisesti Ruotsiin (27 % sijoituskannasta), Alankomaihin (17 %), Ranskaan (13 %) ja Yhdysvaltoihin (6 %). Maaryhmittäin tarkasteltuna sijoitukset suuntautuvat pääosin EU:n alueelle, jonka yhteenlaskettu osuus sijoituskannasta vuoden 2016 lopussa oli 83 prosenttia. Euroalueelle kuuluvien maiden osuus ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten sijoituskannasta oli 51 prosenttia.

Yllä lasketut osuudet on laskettu välittömän sijoituskohteen maan mukaan, jolloin mm. Aasian kasvavien talouksien osuus jää vähäiseksi. Esimerkiksi Kiinaan suuntautuvien sijoitusten kannan arvo vuoden 2016 lopussa oli 1,1 mrd. euroa eli yhden prosentin ulkomaille suuntautuvien sijoitusten arvosta. Kuitenkin Tilastokeskuksen Suomalaiset tytäryhtiöt ulkomailta -tilaston mukaan suomalaisten tytäryhtiöiden merkittävin investointikohde vuonna 2015 oli Kiina, jossa vuonna 2015 toimi yhteensä 228 suomalaisen yrityksen tytäryhtiötä ja näiden osuus kaikesta ulkomailta kertyneestä liikevaihdosta oli 7,4 prosenttia. Suomesta ulkomaille suuntautuvista sijoituksista ei ole käytössä perimmäisen sijoituskohteen maan mukaisia tietoja, jolloin tarkempaa erittelyä lopullisesta sijoituskohteesta ei ole mahdollista esittää. Suuri osa kuitenkin esimerkiksi Benelux-maihin suuntautuvista sijoituksista liittyy globaalin yrityksen tai sen osan hallintaan ja itse tuotannollinen toiminta sijoittuu johonkin toiseen maahan.

Kuvio 4. Suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille välittömän kohdemaan mukaan 31.12.2016.

Suomesta ulkomaille suuntautuvien suorien sijoitusten toimiala määräytyy suomalaisen sijoittajan toimialan mukaan. Toimialoittain tarkasteltuna Suomesta ulkomaille suuntautuvia suoria sijoituksia pitävät hallussaan teollisuuden toimialoista erityisesti metalliteollisuuden (33 % kaikkien toimialojen sijoituskannasta) ja metsäteollisuuden (11 %) yritykset. Palveluiden toimialoista sijoituksia pitävät hallussaan erityisesti rahoitus- ja vakuutustoiminnan (21 %) sekä muiden palveluiden (12 %) yritykset. Rahoitus- ja vakuutustoiminnan yritysten ulkomaisten sijoitusten arvo kasvoi vuoden 2016 aikana 16,7 mrd. euroa, ja vastaavasti muiden palveluiden yritysten sijoitusten arvo laski 15,9 mrd. euroa. Kyseisten sijoitusten arvon muutokset johtuvat pääasiassa näiden kahden toimialaluokan välillä tapahtuneista luokitusmuutoksista.

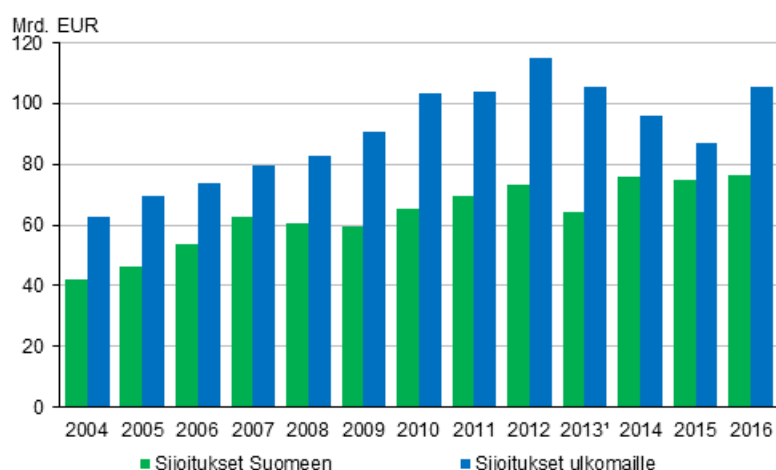
Vuonna 2016 ulkomaille suuntautuneista sijoituksista Suomeen kirjautui tuottoja yhteensä 8,9 mrd. euroa, joka on 2,2 mrd. euroa enemmän kuin vuonna 2015. Vuoden 2016 tuotoista 4,5 mrd. euroa oli osinkoja, 0,4 mrd. euroa korkoja ja 4,0 mrd. euroa uudelleen sijoitettuja voittoja. Uudelleen sijoitetut voitot kirjataan myös Suomesta ulkomaille suuntautuneiden sijoitusten virtoihin (ks. taulukko 2).

Suomen saamat tuotot suhteutettuna ulkomaisten suorien sijoitusten kannan arvoon kasvoivat edellisvuodesta. Vuonna 2016 tuottoprosentti oli 8,4, kun vuotta aiemmin se oli 7,7. Eniten tuottoja Suomelle kertyi euromääräisesti Alankomaista 4,5 mrd. euroa ja Ruotsista 2,8 mrd. euroa.

1.4 Suorat sijoitukset maksutaseessa

Suomeen suuntautuneiden ulkomaisten suorien sijoitusten kannan arvo vuoden 2016 lopussa oli 76,6 mrd. euroa, ja vastaavien Suomesta ulkomaille suuntautuvien sijoitusten kannan arvo 105,4 mrd. euroa. Sekä Suomeen että ulkomaille suuntautuneiden sijoituskantojen arvot kasvoivat vuoden 2016 aikana. Ulkomaille suuntautuneiden sijoitusten arvo kasvoi huomattavasti Suomeen suuntautuneiden sijoitusten arvoa enemmän, ja näin ollen suorien sijoitusten nettovarallisuusasema vahvistui, kun suoriin sijoituksiin liittyvä nettosaaminen kasvoi 28,8 mrd. euroon edellisen vuoden 11,9 mrd. eurosta. Erityisesti suorat sijoitukset parantavat yrityssektorin ulkomaista nettovarallisuusasemaa, joka vuoden 2016 lopussa oli 30,0 mrd. euroa. Rahoitus- ja vakuutuslaitosten suoriin sijoituksiin liittyvät velat puolestaan ylittivät saamiset 4,4 mrd. eurolla. Suoriin sijoituksiin liittyvä nettovarallisuusasema on sama myös Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastossa, vaikkakin maksutaseen bruttoluvut eroavat tässä esitetyistä suuntaperiaatteen mukaisista luvuista (Maksutaseen eroavaa tilastointitapaa on tarkasteltu tarkemmin tilastovuoden 2013 katsauksen luvussa 2.2).

Kuvio 5. Ulkomaiset suorat sijoitukset 2004–2016.

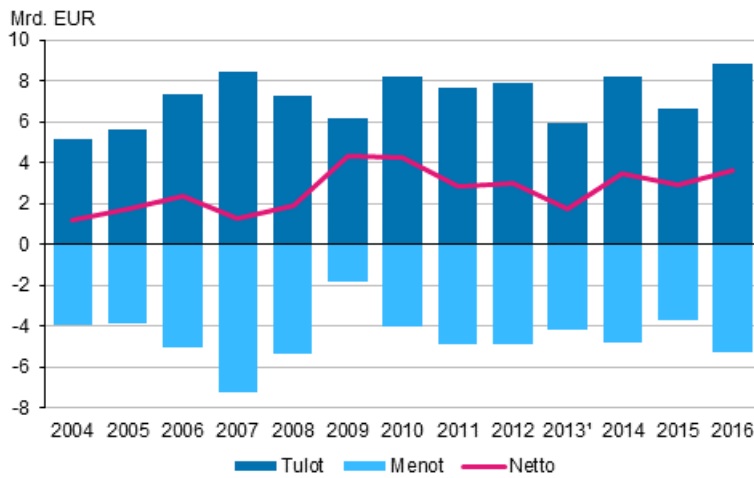

¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa johtuen kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista.

Tuottoja suorista sijoituksista kertyi ulkomailta Suomeen vuonna 2016 yhteensä 8,9 mrd. euroa ja Suomesta ulkomaille 5,2 mrd. euroa. Nämä omaisuustulot kirjautuvat Suomen vaihtotaseen ensitulon erään ja niiden nettovaikutus Suomen vaihtotaseeseen oli +3,6 mrd. euroa vuonna 2016. Kuviosta 6 voidaan nähdä, että suoriin sijoituksiin liittyvät tuotot ovat parantaneet Suomen vaihtotasetta koko tarkastelujakson 2004–2016

ajan. Suorista sijoituksista Suomen saamat vuotuiset tuotot ovat vaihdelleet 5,2 ja 8,9 mrd. euron välillä ja ylijäämää sijoitukset ovat tuottaneet vuosittain 1,2–4,3 mrd. euroa.

Kuvio 6. Ulkomaisten suorien sijoitusten tuotot 2004–2016.

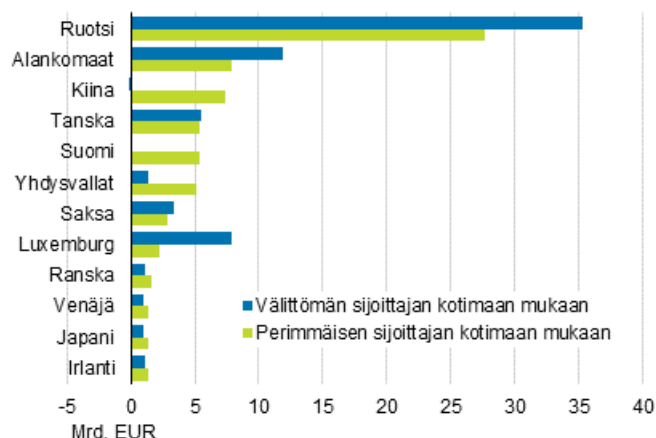
¹⁾ Luvut vuodesta 2013 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2004–2012 lukujen kanssa johtuen kansainvälisen tilastointistandardin muutoksista.

1.5 Sijoitukset perimmäisen sijoittajan maan mukaan

Perinteisesti suoria sijoituksia on tarkasteltu vain välittömän sijoittajan kotimaan mukaan. Uudet tilastointistandardit ja aiempaa tarkemmalla tasolla kerätyt tiedot mahdollistavat suorien sijoitusten maakohtaisen analysoinnin myös perimmäisen suoran sijoittajan kotimaan mukaan vuodesta 2013 alkaen. Perimmäisellä suoralla sijoittajalla tässä yhteydessä tarkoitetaan sitä tahoa, joka on ylimpänä ulkomaisen suoran sijoittajan määräysvaltaketjussa. Perimmäinen suora sijoittaja ei ole minkään muun yksikön määräysvallassa ja se voi olla myös kotimainen yksikkö.

Kuviosta 7 voidaan nähdä, että Suomeen suuntautuvia suoria sijoituksia on tehty Ruotsista, Alankomaista ja Luxemburgista selvästi enemmän silloin, kun sijoituksia tarkastellaan välittömän sijoittajan kotimaan mukaan, kuin silloin, kun sijoituksia tarkastellaan perimmäisen sijoittajan maan mukaan. Tämä viittaa siihen, että kyseisiä sijoituksia hallinnoidaan näihin maihin sijoittuneen yhtiön kautta, vaikka todellinen sijoittaja löytyykin jostain muualta. Kiinan ja Yhdysvaltojen osalta tilanne on päinvastainen. Näistä maista siis hallitaan selvästi suurempaa osaa Suomeen suuntautuvista suorista sijoituksista kuin näitä sijoituksia välittömästi tehdään. Perimmäisen suoran sijoittajan mukaisessa tarkastelussa myös Suomen osuus on merkittävä. Tämä johtuu siitä, että kotimaiset yritykset omistavat kotimaisia tytäryhtiöitään ulkomaisten tytäryhtiöidensä kautta.

Kuvio 7. Ulkomaiset suorat sijoitukset Suomeen vuonna 2016, sijoituskanta.

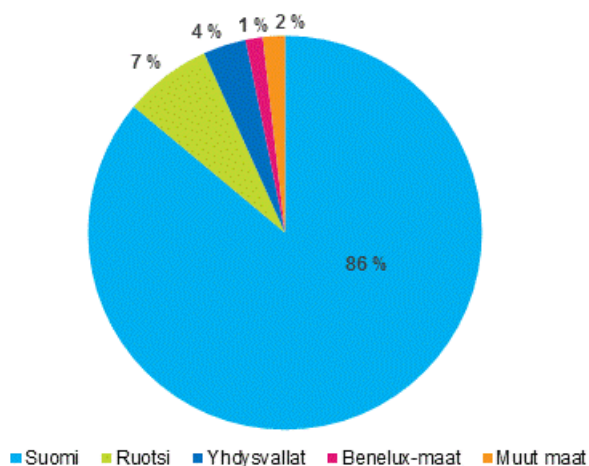

1.6 Sijoitukset Suomesta ulkomaille perimmäisen sijoittajan mukaan

Suomesta ulkomaille suuntautuvien sijoitusten tilastointi perimmäisen kohdemaan mukaan ei ole mahdollista käytettävissä olevien tietolähteiden avulla. Sen sijaan Suomesta ulkomaille sijoituksia tehneiden yritysten määräysvalta- ja tutkijajäseniä voidaan tarkastella, kuinka suuri osuus Suomen suorista sijoituksista ulkomaille on suomalaiskontrollissa olevien yritysten tekemiä. Tämänkin tarkastelun rajoitteena on pitäytyminen yrityksen omistusketjun yhtiömuotoisissa yksiköissä. Esimerkiksi Luxemburgiin rekisteröidyn emoyhtiön todellisia omistajia voivat olla suomalaiset yksityishenkilöt.

Vuonna 2016 Suomesta ulkomaille suuntautuvien sijoitusten arvo oli 105,4 mrd. euroa, josta 86 prosenttia oli suomalaiskontrollissa olevien yritysten hallussa. Suomen ulkopuolisia merkittäviä perimmäisiä sijoittajamaita olivat Ruotsi ja Yhdysvallat sekä Benelux-maat (ks. kuvio 8).

Kuvio 8. Sijoitukset Suomesta ulkomaille perimmäisen sijoittajan kotimaan mukaan vuonna 2016.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ulkomaiset suorat sijoitukset, kanta maittain, milj. euroa

		2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sijoitus Suomeen	Ruotsi	33 663	34 226	33 222	32 212	37 056	35 289
	Alankomaat	12 783	15 736	9 993	13 751	13 509	11 916
	Saksa	5 730	4 177	2 553	2 691	3 381	3 303
	Tanska	3 910	4 337	4 482	4 706	4 761	5 448
	Luxemburg	3 532	3 457	3 478	8 390	788	7 874
Sijoitus ulkomaille	Ruotsi	25 939	29 375	33 057	30 425	28 930	28 247
	Alankomaat	16 708	24 525	16 190	18 381	12 781	18 267
	Saksa	4 435	6 234	4 012	1 421	1 903	2 041
	Belgia	21 612	9 795	7 741	5 252	2 976	3 179
	Yhdysvallat (USA)	7 006	9 787	8 801	5 938	7 633	6 690
Venäjä	2 978	3 197	2 818	2 185	2 110	2 738	

1) Vuodesta 2013 alkaen luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien lukujen kanssa johtuen tilastointimuutoksista.

Liitetaulukko 2. Ulkomaiset suorat sijoitukset, virta maittain, milj. euroa

		2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sijoitus Suomeen	Ruotsi	626	901	-388	1 735	2 044	448
	Alankomaat	840	2 271	-1 512	4 082	-20	591
	Saksa	1 327	-2 737	-240	-331	809	504
	Tanska	-35	550	194	1 142	-786	32
	Luxemburg	276	-247	476	4 255	-2 626	7 764
Sijoitus ulkomaille	Ruotsi	2 959	2 535	331	2 137	-4 845	3 027
	Alankomaat	1 371	5 545	-3 849	2 537	-10 880	5 950
	Saksa	-104	1 768	-2 637	-892	725	-694
	Belgia	-845	-13 807	1 457	-1 341	-2 097	704
	Yhdysvallat (USA)	268	-351	-490	-1 415	958	1 392
Venäjä	575	318	512	266	112	160	

1) Vuodesta 2013 alkaen luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien lukujen kanssa johtuen tilastointimuutoksista.

Liitetaulukko 3. Ulkomaiset suorat sijoitukset, tuotto maittain, milj. euroa

		2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sijoitus Suomeen	Ruotsi	3 295	4 267	2 209	2 357	2 915	2 976
	Alankomaat	225	-239	1 089	2 377	1 316	406
	Saksa	236	378	169	350	442	291
	Tanska	229	228	346	444	412	301
	Luxemburg	161	-167	-156	-1 644	-2 088	339
Sijoitus ulkomaille	Ruotsi	2 821	4 276	1 873	3 502	2 803	2 785
	Alankomaat	577	786	1 135	1 580	1 634	4 459
	Saksa	160	-206	-492	215	95	-236
	Belgia	731	511	518	304	110	89
	Yhdysvallat (USA)	407	87	327	419	-416	140
Venäjä	334	638	534	279	272	209	

1) Vuodesta 2013 alkaen luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien lukujen kanssa johtuen tilastointimuutoksista.

Laatuseloste: Ulkomaiset suorat sijoitukset

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto kuvaa vuosittain sijoitustoimia, jotka perustuvat merkittävään vaikutusvalttaan tai määräysvalttaan sijoituskohteessa. Käytännössä tilasto kuvaa monikansallisten konsernien kotimaisten ja ulkomaisten konserninosien välisiä rahoitustaloustoimia ja niistä syntyviä saamia ja velkoja sekä kansainvälisiä yrityskauppoja. Tilaston tietojen avulla voidaan myös arvioida talouden globalistumisen astetta. Ulkomaiset suorat sijoitukset ovat osa maksutasetilastoinnin kehikkoa, mutta julkaistaan kerran vuodessa omana tilastonaan.

Tilaston laatiminen perustuu Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetukseen (184/2005), jossa säädetään maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja ulkomaisia suoria sijoituksia koskevista tilastoista. Laadinnassa noudatetaan Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n maksutasekäsikirjan (Balance of Payments and International Investment Position Manual 6th ed., 2009 [BPM6]) sekä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n ulkomaisia suoria sijoituksia koskevan käsikirjan (Benchmark Definition of Foreign Direct Investment 4th ed., 2008 [BD4]) suosituksia.

Suorien sijoitusten tilastoa on julkaistu osana maksutasetilastoja Suomen Pankissa vuodesta 1968 lähtien. Maksutasetilastoinnin päävastuu siirtyi Tilastokeskukselle 1.1.2014 alkaen ja Tilastokeskus julkaisee Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilastoa omana tilastonaan vuodesta 2014 alkaen. Uusien tilastostandardien myötä suorat sijoitukset julkaistaan nettomääräisenä Ulkomaiset suorat sijoitukset-tilastossa sekä bruttomääräisenä osana maksutasetilastoa.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Tilastossa käytetyt luokitukset ovat maaluokitus, toimialaluokitus (TOL 2008) ja sektoriluokitus (2012).

Tilaston keskeisiä käsitteitä ovat:

- **Suora sijoitus:** Sijoittajan (Direct Investor) ja toisessa maassa sijaitsevan kohteen (Direct Investment Enterprise) välillä on suoran sijoituksen suhde, kun sijoittajalla on kohteessa määräysvalta (yli 50 % osakeyhtiön äänivallasta) tai merkittävä vaikutusvalta (vähintään 10 % ja enintään 50 % osakeyhtiön äänivallasta). Sijoituksen suunta (joko ulkomailta Suomeen tai Suomesta ulkomaille) määräytyy tilastossa osapuolten välisen määräys-/vaikutusvallan suunnan perusteella. Suoriksi sijoituksiksi kutsutaan suoran sijoituksen suhteessa olevien osapuolten välisiä rahoitustaloustoimia. Suorien sijoitusten pääoma jaetaan oman ja vieraan pääoman ehtoihin eriin. Vaihtotaseessa esitettyjen uudelleen sijoitettujen voittojen vastaerä kirjataan omaan pääomaan. Omaan pääomaan luetaan kaupat yritysten osakkeilla, osakkeiden merkinnät suunnatuissa aneissa ja muut peruspääoman sijoitukset. Oman pääoman arvo on tilastoitu pörssissä listattujen yritysten osalta markkina-arvon ja muiden yritysten osalta kirjanpitoarvon mukaan. Yrityskauppojen yhteydessä oman pääoman arvoa pyritään arvottamaan markkina-arvon mukaan, jonka määrittämisessä hyödynnetään toteutunutta kauppahintaa. Suorien sijoitusten vieraan pääoman ehtoihin eriin luetaan yksittäislainat, vuokrausluotot, talletukset konsernitileille, omaan pääomaan rinnastettavat pääomalainat, kauppaluotot, lainojen korkojen suoritusperusteiseen kirjaukseen liittyvät siirtovelat ja -saamiset, joukkovelkakirjalainat ja rahamarkkinapaperit. Jos sekä velkoja että velallinen ovat muuta rahoitustoimintaa kuin vakuutusta harjoittavia, ainoastaan ns. ikuiset lainat luokitellaan suorien sijoitusten vieraaseen pääomaan. Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto julkaistaan nk. uudistetun suuntaperiaatteen mukaan. Uudet tilastointistandardit (BPM6/BD4) suosittavat bruttomääräisen saamis/velka -periaatteen soveltamista suoriin sijoituksiin maksutase- sekä ulkomainen nettovarallisuus -tilastojen yhteydessä. Vastaavasti nettomääräistä uudistettua suuntaperiaatetta suositellaan sovellettavaksi suorien sijoitusten maittaisten ja toimialoittaisten tarkastelujen yhteydessä. Eriävistä esitystavoista johtuen tilastoissa esitetyt suorien sijoitusten luvut eroavat toisistaan.

- **Käänteinen sijoitus:** Suoran sijoituksen kohteena olevan yhteisön (Direct Investment Enterprise) rahoitussaamiset suoralta sijoittajaltaan (Direct Investor) luetaan käänteisiksi sijoituksiksi.
- **Läpivirtaussijoitus:** Sijoitukset, joissa kotimainen sijoituskohde vastaanottaa ulkomaiselta suoralta sijoittajalta pääomaa ja sitten sijoittaa tämän pääoman edelleen omiin suorien sijoitusten kohteisiinsa ulkomaille. Läpivirtaussijoitukset kasvattavat samalla erällä sekä ulkomailta Suomeen että Suomesta ulkomaille suuntautuneita suoria sijoituksia. Kun läpivirtaussijoitukset ovat negatiiviset, ulkomaiset sijoittajat ovat purkaneet Suomen läpi tekemiään sijoituksia, mikä supistaa sekä ulkomailta Suomeen että Suomesta ulkomaille suuntautuneita suoria sijoituksia.
- **Paikallisyritysryhmä:** Samassa maassa saman määräysvaltaisen tahon omistuksessa olevat yritykset kuuluvat paikallisyritysryhmään. Ulkomaisia tytäryhtiöitä sekä niitä kotimaisia tytäryhtiöitä, joissa omistusketju kulkee ulkomaiden kautta, ei lasketa kuuluviksi kyseiseen paikallisyritysryhmään.
- **Perimmäinen suora sijoittaja:** Ulkomaisessa yhtiössä määräysvaltaa käyttävä ulkomailta tai kotimaassa sijaitseva institutionaalinen yksikkö, joka on ylimpänä suoran sijoittajan määräysvaltaketjussa. Perimmäinen suora sijoittaja ei ole minkään muun institutionaalisen yksikön määräysvallassa. Perimmäinen suora sijoittaja voi olla myös ulkomailta tai kotimaassa pysyvästi asuva yksityishenkilö.
- **Pääomavirta:** Ulkomailta Suomeen suuntautuviissa suorissa sijoituksissa ulkomaisen sijoittajan tietynä ajanjaksona suomalaiskohteisiin nettomääräisesti sijoittama pääoma. Vastaavasti Suomesta ulkomaille suuntautuviissa sijoituksissa suomalaisen sijoittajan tietynä ajanjaksona ulkomaisiin kohteisiin nettomääräisesti sijoittama pääoma.
- **Saamis/velka-periaate:** Saamis/velka -periaatteen mukaan suoriin sijoituksiin lukeutuvat rahoitustaloustoimet esitetään raportoivien yhteisöjen vastaavien taseessa esitettyjen tietojen mukaan joko saamisina ulkomailta tai velkoina ulkomaille. Saamis/velka -periaate ei huomioi suuntaperiaatteen mukaisia käänteisiä sijoituksia. Myös sisaryhtiöiden välisten sijoitusten käsittely eroaa. Suorat sijoitukset kirjataan maksutaseeseen saamis/velka -periaatteen mukaisesti.
- **Sijoituskanta:** Ulkomaisen sijoittajan suomalaisiin kohteisiin sijoittaman pääoman arvo tietyllä hetkellä (suorat sijoitukset ulkomailta Suomeen). Vastaavasti myös suomalaisen sijoittajan ulkomaisiin kohteisiin sijoittaman pääoman arvo tietyllä hetkellä (suorat sijoitukset Suomesta ulkomaille).
- **Sisaryritys:** Sisaryritykset ovat kytköksissä toisiinsa yhteisen emoyrityksen kautta.
- **Suuntaperiaate:** Rahoitussaamiset ja -velat nettoutetaan suuntaperiaatteen mukaisissa suorien sijoitusten tiedoissa suoran sijoittajan ja sijoituskohteen välisen määräys-/vaikutusvallan suunnan mukaan. Suorat sijoitukset Suomeen kuvaa sitä pääomaa, jonka ulkomainen sijoittaja on välittömästi sijoittanut Suomessa sijaitsevaan määräys- tai vaikutusvallassaan olevaan yritykseen. Suorat sijoitukset ulkomaille vastaavasti kuvaa sitä pääomaa, jonka suomalainen sijoittaja on välittömästi sijoittanut ulkomailta sijaitsevaan määräys- tai vaikutusvallassaan olevaan yritykseen. Käänteiset sijoitukset eli suoran sijoituksen kohteena olevan yhteisön rahoitussaamiset suoralta sijoittajalta sekä sisaryritysten väliset sijoitukset huomioidaan suuntaperiaatteen mukaisissa tiedoissa. Sisaryritysten, joiden perimmäinen määräysvalta sijaitsee Suomessa, rahoitussaamiset ja -velat nettoutetaan ja kirjataan Suomesta ulkomaille suuntautuviksi suoriksi sijoituksiksi. Vastaavasti sisaryritysten, joiden perimmäinen määräysvalta sijaitsee ulkomailta, rahoitussaamiset ja -velat nettoutetaan ja kirjataan ulkomailta Suomeen suuntautuviksi suoriksi sijoituksiksi. Suuntaperiaatteen mukaiset suorien sijoitusten tiedot julkaistaan Ulkomaiset suorat sijoitukset-tilastossa.
- **Uudelleen sijoitetut voitot:** Uudelleen sijoitetut voitot lasketaan sijoituskohteiden oman pääoman tuoton ja maksettujen osinkojen välisenä erotuksena. Vaihtotaseessa esitettyjen uudelleen sijoitettujen voittojen vastaerä kirjataan rahoitustaseeseen omaan pääomaan.
- **Välitön suora sijoittaja:** Yrityksen määräys- tai vaikutusvaltaketjussa ensimmäinen ulkomailta sijaitseva institutionaalinen yksikkö.

1.3. Lait ja asetukset

Tilastokeskuksen tiedonkeruuvaltuudet pohjautuvat tilastolakiin (280/2004, muut. 361/2013). Suomella on lakisääteisiä velvoitteita tuottaa ja raportoida maksutasetilastoja/suoria sijoituksia Euroopan keskuspankille (EKP) (EKP:n suuntaviivat EKP/2004/15, muutettu EKP/2007/3 sekä EKP:n suuntaviivat EKP/2011/23 (muutettu EKP/2013/25)) ja Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle Eurostatille (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 184/2005, muutettu (EY) N:o 707/2009 sekä komission asetus 555/2012) sekä Kansainväliselle valuuttarahastolle (IMF).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilaston tärkeimmät tietolähteet ovat vuosittainen tilinpäätöspohjainen kyselytutkimus ulkomaisista rahoitussuhteista ja -veloista (BOPA) sekä kuukausittainen kysely ulkomaisista rahoitussuhteista ja -veloista (BOPM). Tiedonkeruut ovat olleet vuoteen 2017 saakka Tilastokeskuksen ja Suomen Pankin yhteiskeruita. Vuoden 2017 alusta lähtien vastuu tiedonkeruista on siirtynyt kokonaisuudessaan Tilastokeskukselle. Samassa yhteydessä kuukausittainen ulkomaisten rahoitussuhteiden ja -velkojen tiedonkeruu (BOPM) on korvattu Rahoitussuhteiden ja -velkojen neljännesvuosikyselyllä (BOPQ). Tiedot kerätään Tilastokeskuksen keruujärjestelmässä toteutetuilla web-lomakkeilla.

Vuosikysely pohjautuu cut-off -otantaan, jossa vastaajat valitaan siten, että noin 95 % suorien sijoitusten kantojen arvosta saadaan katettua. Kyselyn kehikko perustuu yritysrekisteriin ja sen lisätietoihin ulkomaalaisomistuksesta, konsernirekisteriin ja sen tietoihin tytäryhtiöistä sekä verohallinnon aineistoon. Vuosittain kyselyyn piiriin kuuluu kaikkiaan noin 1100 paikallisyrittäjäryhmää. Vuosikyselytiedot ovat käytettävissä tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa osana Maksutase ja ulkomainen varallisuusarvio -vuosijulkaisua ja marraskuussa osana Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilaston julkaisua. Tätä ennen julkaistavissa luvuissa vuosikyselyistä saatavat tiedot on arvioitu viimeisimmän käytettävissä olevan vuosikyselyn avulla.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maksutaseeseen ja ulkomaiseen varallisuusarvioon ja siten myös suoriin sijoituksiin kirjataan vain Suomessa sijaitsevan ja ulkomailla sijaitsevan institutionaalisen yksikön välisiä rahoitustaloustoimia. Jos ulkomainen sijoittaja ostaa kohdeyrityksen Suomeen perustettavan holdingyhtiön nimiin ja holdingyhtiö rahoittaa puolet kauppahinnasta ulkomaiselta sijoittajalta samallaan pääomalla ja loput Suomesta nostetulla pankkilainalla, suoriin sijoituksiin kirjataan vain ulkomaisen sijoittajan holdingyhtiön sijoittama pääoma.

Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto ei kuvaa reaali-investointeja. Jos esimerkiksi ulkomaisessa määräysvallassa oleva yritys tekee tehtaan laajennusinvestoinnin Suomessa eikä saa tähän rahoitusta suoraan ulkomaiselta sijoittajalta, laajennusinvestoinnista ei kirjata mitään suorien sijoitusten tilastoon.

Tilaston keskeisimmät virhelähteet liittyvät vastaukseen ja alipeittoon. Vastauksen puuttuessa tilastoa täydennetään edellisvuoden tiedoilla mikäli mahdollista. Muussa tapauksessa puuttuva tieto paikataan imputoinnilla. Kyselytutkimuksen peitolla tarkoitetaan tutkimuskehikon oikeellisuutta suhteessa siihen joukkoon, joka tutkimuksella halutaan kattaa. Tämän tiedustelun kohdalla alipeitto on mahdollinen virhelähde, koska kyselyn otanta perustuu tilastovuotta edeltävän vuoden taseaineistoon sekä yritys- ja konsernirekisterien tietoihin. Lisäksi alipeittoa voi esiintyä liittyen puuttuviin tietoihin koskien kansainvälisiä yrityskauppoja.

Suorien sijoitusten määritelmät sekä tiedonantajien mahdollisuudet toimittaa niiden mukaista tietoa ovat myös yksi oleellinen virhelähde. Suorien sijoitusten määritelmien suhteen tapahtuu väärinkäsityksiä, jolloin kyselyn vastaukset jäävät puutteellisiksi tai kirjautuvat osin väärin eriin. Lisäksi tiedonantajien on joissakin tapauksissa hankala kerätä oikeat tiedot yrityksen tietojärjestelmästä, jolloin tieto perustuu yrityksen arvioon.

Tilaston luotettavuuteen vaikuttaa myös sähköisellä kyselyllä kerättyjen tietojen laatu. Suomen Pankki yhdisti kolme aiempaa maksutaseen vuosikyselyään (SSU Suorat sijoitukset ulkomaille, SSS Suorat sijoitukset Suomeen ja SVA-kysely ulkomaisista suhteista ja veloista) yhdeksi kyselyksi - Maksutaseen

vuosikysely ulkomaisista rahoitussaamisista ja -veloista (BOPA). Kyselyuudistuksen myötä suorien sijoitusten tilastointi on uusien tilastostandardien mukaista, ja tilastovuoden 2012 aineisto on ensimmäinen uusien standardien mukaisesti kerätty aineisto. Uudistuksella on pyritty vähentämään yritysten raportointirasitetta sekä selkeyttämään ja yhtenäistämään raportointiprosessia. Vuodesta 2017 lähtien vastuu tiedonkeruusta on siirtynyt Tilastokeskukselle.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ulkomaisten suorien sijoitusten tilasto julkaistaan kerran vuodessa. Tilastovuoden tiedot julkaistaan noin 10–11 kuukautta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Julkaistavat tiedot tulevat lopullisiksi viimeistään kolmen vuoden kuluttua tilastovuoden päättymisestä.

Suorien sijoitusten kuukausittaiset nettopääomavirrat julkaistaan noin kuusi viikkoa kuukauden päättymisen jälkeen osana Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastoa. Suorien sijoitusten neljännesvuosittaiset sijoituskannat julkaistaan kahden ja puolen kuukauden kuluttua neljänneksen päättymisestä myös osana Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastoa. Toimialoittaiset ja maittaiset erittelyt tehdään vain vuositasen tiedoille, jotka julkaistaan Ulkomaiset suorat sijoitukset-tilastossa. Linkki Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilaston julkistamisaikatauluun löytyy osoitteesta:

<http://www.tilastokeskus.fi/til/mata/tjulk.html>.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/ selkeys

Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto julkaistaan vuosittain Tilastokeskuksen verkkosivuilla. Sekä pääomakanta- että pääomavirtatiedot julkaistaan toimialoittain, maittain ja maaryhmittäin siten, että yksittäisen paikallisyrittäjäryhmän tiedot eivät ole pääteltävissä.

6. Tilastojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Tilastokeskus on sitoutunut noudattamaan kansainvälisiä tilastointistandardeja. Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto laaditaan OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment 4th Edition (BD4) ja IMF Balance of Payments and International Investment Position Manual 6th Edition (BPM6) mukaisesti.

Maittaiset ja toimialoittaiset kanta- ja virtatiedot suorista sijoituksista ovat saatavissa Tilastokeskuksen verkkosivuilta vuodesta 2004 lähtien. Useista maailman maista on käytettävissä vastaavat kansainvälisten tilastointistandardien mukaiset suorien sijoitusten tiedot.

Tilastointistandardien uudistus aiheuttaa katkoksen suorien sijoitusten aikasarjoihin. Tilastovuodesta 2013 alkaen sisäryhtyserät tilastoidaan uudistetun suuntaperiaatteen mukaisesti, mikä supistaa sekä ulkomailta Suomeen että Suomesta ulkomaille suuntautuvien sijoitusten kantoja. Tilastovuotta 2013 edeltävältä ajalta Suomen Pankki on arvioinut uudistetun suuntaperiaatteen mukaiset pääomakannat sekä sisäryhtyserät vuosille 2009–2012. Arviot on laadittu IMF:n Coordinated Direct Investment Survey:tä (CDIS) varten ja tiedot ovat saatavilla [IMF:n verkkosivuilta](http://cdis.imf.org/Default.aspx) (<http://cdis.imf.org/Default.aspx>). Uusien tilastointistandardien myötä suorat sijoitukset julkaistaan Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastojen yhteydessä saamis/velka -periaatteen mukaisesti ja Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilasto uudistetun suuntaperiaatteen mukaisesti, minkä vuoksi tilastoissa esitetyt suorien sijoitusten luvut eroavat toisistaan.

Suorien sijoitusten tilastoon liittyvät läheisesti Tilastokeskuksen julkaisemat Ulkomaiset tytäryhtiöt Suomessa (inward Foreign Affiliate Trade Statistics [FATS]) sekä Suomalaiset tytäryhtiöt ulkomailla (outward FATS) tilastot.

7. Selkeys ja eheys/ yhtenäisyys

Ulkomaiset suorat sijoitukset -tilaston tiedot toimitetaan aggregoidulla tasolla luottamuksellisuusperiaatetta noudattaen Euroopan unionin (EU) tilastovirastolle Eurostatille, OECD:lle, IMF:lle ja YK:lle. Organisaatiot julkaisevat tilaston tietoja useissa paino- ja internet-julkaisuissa.

Tietoa Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastosta löytyy Tilastokeskuksen verkkosivuilta osoitteesta: <http://www.stat.fi/til/mata/index.html>.

Lisätietoja

Kristian Taskinen 029 551 2238

Johannes Nykänen 029 551 3641

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

maksutase@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Ulkomaiset suorat sijoitukset 2016, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2342-3498 (pdf)